

ΠΑΝΕΛΛΑΔΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ 2015
ΗΜΕΡΗΣΙΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ ΚΑΙ ΕΠΑΛ
(ΟΜΑΔΑ Β')

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΣΤΑ ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΑ ΓΕΝ. ΠΑΙΔΕΙΑΣ

ΘΕΜΑ Α

- A1.** ΘΕΩΡΙΑ (Σχολικό βιβλίο σελ. **31**)
A2. ΘΕΩΡΙΑ (Σχολικό βιβλίο σελ. **22**)
A3. ΘΕΩΡΙΑ (Σχολικό βιβλίο σελ. **87**)
A4. α) **Λ** β) **Σ** γ) **Λ** δ) **Λ** ε) **Σ**

ΘΕΜΑ Β

B1. Είναι:

$$(3x - 1)(8x^2 - 6x + 1) = 0 \Leftrightarrow$$

$$3x - 1 = 0 \text{ ή } 8x^2 - 6x + 1 = 0 \Leftrightarrow$$

$$x = \frac{1}{3} \text{ ή } x = \frac{1}{2} \text{ ή } x = \frac{1}{4}$$

Επίσης:

$$9x^2 - 3x - 2 = 0 \Leftrightarrow x = \frac{2}{3} \text{ ή } x = -\frac{1}{3}$$

ΟΠότε:

$$P(\Gamma) = \frac{2}{3}, \text{ διότι } 0 \leq P(\Gamma) \leq 1$$

Επειδή ισχύει:

$$A \cap B \subseteq A \subseteq A \cup B$$

Έχουμε:

$$P(A \cap B) \leq P(A) \leq P(A \cup B)$$

Άρα είναι:

$$P(A \cap B) = \frac{1}{4}, P(A) = \frac{1}{3} \text{ και } P(A \cup B) = \frac{1}{2}$$

B2. Είναι:

$$A' - B' = A' \cap (B')' = A' \cap B = B - A$$

οπότε:

$$P(A' - B') = P(B - A) = P(B) - P(A \cap B) \quad (1)$$

Είναι:

$$\begin{aligned} P(A \cup B) &= P(A) + P(B) - P(A \cap B) \Leftrightarrow \\ \frac{1}{2} &= \frac{1}{3} + P(B) - \frac{1}{4} \Leftrightarrow P(B) = \frac{5}{12} \end{aligned} \quad (2)$$

Από τη σχέση (1) βάσει της (2) έχουμε:

$$P(A' - B') = \frac{5}{12} - \frac{1}{4} = \frac{2}{12} = \frac{1}{6}$$

Το ενδεχόμενο Δ είναι το $\Delta = (A \cap B)'$, οπότε:

$$P(\Delta) = P\left((A \cap B)'\right) = 1 - P(A \cap B) = 1 - \frac{1}{4} = \frac{3}{4}$$

B3. Το ενδεχόμενο E είναι το $E = (A - B) \cup (B - A)$, οπότε:

$$\begin{aligned} P(E) &= P\left[(A - B) \cup (B - A)\right] = P(A - B) + P(B - A) = \\ &= P(A) - P(A \cap B) + P(B - A) = \\ &= \frac{1}{3} - \frac{1}{4} + \frac{1}{6} = \frac{1}{4} \end{aligned}$$

B4. Έστω ότι τα ενδεχόμενα B και Γ είναι ασυμβίβαστα, τότε θα ισχύει:

$$P(B \cup \Gamma) = P(B) + P(\Gamma) = \frac{5}{12} + \frac{2}{3} = \frac{13}{12} > 1 \text{ άτοπο}$$

Άρα τα ενδεχόμενα B και Γ δεν είναι ασυμβίβαστα.

ΘΕΜΑ Γ

Γ1. Είναι:

$$f_1\% = 10, f_5\% = 30, \\ \alpha_3 = 360^\circ \cdot f_3 \Leftrightarrow 108^\circ = 360^\circ \cdot f_3 \Leftrightarrow f_3 = 0,3 \Leftrightarrow f_3\% = 30$$

Έχουμε:

$$f_1\% + f_2\% + f_3\% + f_4\% + f_5\% = 100$$

$$10 + f_2\% + 30 + f_4\% + 30 = 100$$

$$f_2\% + f_4\% = 30$$

Άρα:

$$f_2 + f_4 = 0,3 \quad (1)$$

Επίσης:

$$\bar{x} = \sum_{i=1}^5 x_i f_i \Leftrightarrow 14 = 9 \cdot 0,1 + 11 \cdot f_2 + 13 \cdot 0,3 + 15 \cdot f_4 + 17 \cdot 0,3 \Leftrightarrow$$

$$14 = 9,9 + 11 \cdot f_2 + 15 \cdot f_4 \Leftrightarrow 11f_2 + 15f_4 = 4,1 \quad (2)$$

Από τις σχέσεις (1) και (2) προκύπτει:

$$f_2 = 0,1 \text{ και } f_4 = 0,2$$

Γ2. Έχουμε:

$$s^2 = \frac{1}{v} \sum_{i=1}^5 (x_i - \bar{x})^2 \cdot v_i = \sum_{i=1}^5 (x_i - \bar{x})^2 \cdot \frac{v_i}{v} = \sum_{i=1}^5 (x_i - \bar{x})^2 \cdot f_i = \\ (9 - 14)^2 \cdot 0,1 + (11 - 14)^2 \cdot 0,1 + (13 - 14)^2 \cdot 0,3 + \\ + (15 - 14)^2 \cdot 0,2 + (17 - 14)^2 \cdot 0,3 = 6,6$$

Επομένως:

$$s = \sqrt{6,6} \approx 2,57$$

Άρα $CV = \frac{s}{\bar{x}} = \frac{2,57}{14} > 10\%$, δηλαδή το δείγμα δεν είναι ομοιογενές.

Γ3. Είναι:

$$\bar{x} = \frac{\sum_{i=1}^4 x_i v_i + x_5 \cdot v_5}{v} \Leftrightarrow \bar{x} = \frac{\sum_{i=1}^4 x_i v_i}{v} + x_5 \cdot f_5 \Leftrightarrow 14 = \frac{1780}{v} + 17 \cdot 0,3 \Leftrightarrow$$
$$\Leftrightarrow 14v = 1780 + 5,1v \Leftrightarrow 8,9v = 1780 \Leftrightarrow v = 200$$

Γ4. Έχουμε:

$$\beta_i = \frac{1}{s_\alpha} \alpha_i - \frac{\bar{\alpha}}{s_\alpha}, \quad i = 1, 2, 3, 4, 5$$

Από την εφαρμογή σελ.99 σχολικού προκύπτει:

$$\bar{\beta} = \frac{1}{s_\alpha} \bar{\alpha} - \frac{\bar{\alpha}}{s_\alpha} = 0 \quad \text{και} \quad s_\beta = \frac{1}{s_\alpha} s_\alpha = 1$$

ΘΕΜΑ Δ

Δ1. Από το πυθαγόρειο θεώρημα στο ορθογώνιο τρίγωνο ΑΒΔ έχουμε:

$$B\Delta^2 = A\Delta^2 + AB^2 \Leftrightarrow 10^2 = A\Delta^2 + x^2 \Leftrightarrow$$

$$A\Delta^2 = 100 - x^2 \Leftrightarrow A\Delta = \sqrt{100 - x^2}$$

Επομένως:

$$f(x) = E(x) = AB \cdot A\Delta = x\sqrt{100 - x^2}, \quad 0 < x < 10$$

Δ2. Είναι:

$$f'(x) = (x\sqrt{100 - x^2})' = (x)' \sqrt{100 - x^2} + x(\sqrt{100 - x^2})' =$$
$$= \sqrt{100 - x^2} + x \frac{-2x}{2\sqrt{100 - x^2}} = \sqrt{100 - x^2} - \frac{x^2}{\sqrt{100 - x^2}} =$$
$$= \frac{100 - x^2 - x^2}{\sqrt{100 - x^2}} = \frac{-2x^2 + 100}{\sqrt{100 - x^2}} =$$
$$= \frac{-2(x^2 - 50)}{\sqrt{100 - x^2}}, \quad 0 < x < 10$$

Επίσης:

$$f'(x) = 0 \Leftrightarrow \frac{-2(x^2 - 50)}{\sqrt{100 - x^2}} = 0 \Leftrightarrow x^2 = 50 \Leftrightarrow x = -\sqrt{50} \text{ απορρίπτεται ή } x = \sqrt{50}$$

x	0	$\sqrt{50}$	10
$f'(x)$	+	○	-
$f(x)$	↗		↘

Ο.Μ

Άρα το εμβαδόν γίνεται μέγιστο για $x = \sqrt{50}$, οπότε είναι $AB = \sqrt{50}$ και $AD = \sqrt{100 - (\sqrt{50})^2} = \sqrt{100 - 50} = \sqrt{50}$, άρα το ορθογώνιο $AB\Gamma\Delta$ είναι τετράγωνο.

Δ3. Α' ΤΡΟΠΟΣ

Είναι:

$$\begin{aligned} f(1+x) &= (1+x)\sqrt{100 - (1+x)^2} = (1+x)\sqrt{100 - (1+2x+x^2)^2} = \\ &= (1+x)\sqrt{99 - 2x - x^2} \end{aligned}$$

ΟΠΟΤΕ:

$$\begin{aligned} \frac{f(1+x) - \sqrt{99}}{98 \cdot x} &= \frac{(1+x)\sqrt{99 - 2x - x^2} - \sqrt{99}}{98x} = \\ &= \frac{(1+x)^2(99 - 2x - x^2) - 99}{98x(1+x)(\sqrt{99 - 2x - x^2} + \sqrt{99})} = \\ &= \frac{(1+2x+x^2)(99 - 2x - x^2) - 99}{98x(1+x)(\sqrt{99 - 2x - x^2} + \sqrt{99})} = \\ &= \frac{\cancel{99} - 2x - x^2 + 2 \cdot 99x - 4x^2 - \cancel{2x^3} + 99x^2 - \cancel{2x^3} - x^4 - \cancel{99}}{98x(1+x)(\sqrt{99 - 2x - x^2} + \sqrt{99})} = \\ &= \frac{-x^4 + 94x^2 - 2x + 198x}{98x(1+x)(\sqrt{99 - 2x - x^2} + \sqrt{99})} = \end{aligned}$$

$$\begin{aligned}
&= \frac{x(-x^3 + 94x - 2 + 198)}{98x(1+x)(\sqrt{99-2x-x^2} + \sqrt{99})} = \\
&= \frac{-x^3 + 94x - 2 + 198}{98(1+x)(\sqrt{99-2x-x^2} + \sqrt{99})} \\
\text{Άρα } \lim_{x \rightarrow 0} \frac{f(1+x) - \sqrt{99}}{98x} &= \frac{196}{98(\sqrt{99} + \sqrt{99})} = \frac{2}{2\sqrt{99}} = \frac{1}{\sqrt{99}} = \frac{\sqrt{99}}{99}
\end{aligned}$$

Β' ΤΡΟΠΟΣ

Γνωρίζουμε ότι:

$$f'(x_0) = \lim_{h \rightarrow 0} \frac{f(x_0 + h) - f(x_0)}{h}$$

οπότε:

$$f'(1) = \lim_{x \rightarrow 0} \frac{f(1+x) - f(1)}{x} = \lim_{x \rightarrow 0} \frac{f(1+x) - \sqrt{99}}{x} \quad (1)$$

Επομένως:

$$\begin{aligned}
\lim_{x \rightarrow 0} \frac{f(1+x) - \sqrt{99}}{98x} &= \frac{1}{98} \lim_{x \rightarrow 0} \frac{f(1+x) - \sqrt{99}}{x} \stackrel{(1)}{=} \frac{1}{98} f'(1) = \\
&= \frac{1}{98} \cdot \frac{98}{\sqrt{99}} = \frac{1}{\sqrt{99}} = \frac{\sqrt{99}}{99}
\end{aligned}$$

Δ4. Ισχύουν:

$$A - B \subseteq A \quad \text{και} \quad P(A - B) \leq P(A) \quad \text{με} \quad 0 < P(A - B) \leq 1 \quad \text{και} \quad 0 < P(A) \leq 1$$

οπότε επειδή η f είναι γνησίως αύξουσα στο $(0, \sqrt{50}]$ είναι:

$$\begin{aligned}
f(P(A - B)) &\leq f(P(A)) \Leftrightarrow \\
P(A - B)\sqrt{100 - P^2(A - B)} &\leq P(A)\sqrt{100 - P^2(A)} \Leftrightarrow \\
\frac{P(A - B)}{\sqrt{100 - P^2(A)}} &\leq \frac{P(A)}{\sqrt{100 - P^2(A - B)}} \quad (1)
\end{aligned}$$

Επειδή:

$$\begin{aligned}
0 < P(A) \leq 1 &\Leftrightarrow 0 < P^2(A) \leq 1 \Leftrightarrow \\
0 > -P^2(A) \geq -1 &\Leftrightarrow 99 \leq 100 - P^2(A) < 100 \Leftrightarrow
\end{aligned}$$

$$\sqrt{99} \leq \sqrt{100 - P^2(A)} < \sqrt{100} \Leftrightarrow \frac{1}{10} < \frac{1}{\sqrt{100 - P^2(A)}} \leq \frac{1}{\sqrt{99}}$$

και $0 < P(A - B) \leq 1$, έχουμε:

$$0 < \frac{P(A - B)}{\sqrt{100 - P^2(A)}} \leq \frac{1}{\sqrt{99}}$$

Όμοια είναι:

$$0 < \frac{P(A)}{\sqrt{100 - P^2(A - B)}} \leq \frac{1}{\sqrt{99}}$$

από τη μονοτονία της f και τη σχέση (1) προκύπτει το ζητούμενο.

Κλάδος Μαθηματικών

Σκύφας Αθανάσιος
 Γιαννάκος Παναγιώτης
 Ανδριώτης Δημήτρης
 Σαρρή Ελένη
 Παύλου Φώτης
 Τάτσης Πέτρος
 Κουκόσιας Δημήτρης
 Σταθοπούλου Ιωάννα
 Βασιλακόπουλος Πραξιτέλης
 Μπαλαδήμα Βάνα
 Αναστασίου Στάθης
 Σκύφα Άρτεμις
 Αμαζόπουλος Πάρης

ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΑΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΣΠΟΥΔΗ

- ΑΘΗΝΑ: ΣΟΛΩΝΟΣ 101 ΤΗΛ. 2103828854 – 2103845239
- ΠΑΓΚΡΑΤΙ: ΑΓ. ΦΑΝΟΥΡΙΟΥ 30 ΤΗΛ. 2107520883 – 2107519429
- ΒΥΡΩΝΑΣ: ΝΙΚΗΦΟΡΙΔΗ 10 ΤΗΛ. 2107669192 – 2107666233
- ΠΕΙΡΑΙΑΣ: ΗΡ.ΠΟΛΥΤΕΧΝΕΙΟΥ 30 ΤΗΛ. 2107520883 – 2107519429
- ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΗΡΙΑ ΖΗΡΙΔΗ: Σπάτα ΤΗΛ. 2106685715 – 2106685600

www.spoudi.gr, e-mail: info@spoudi.gr
/spoudibyronas@gmail.com/spoudipeiraias@otenet.gr